

Marína

Andrej Sládkovič

1

Ja sladké túžby, túžby po kráse
spievam peknotou nadšený,
a v tomto duše mojej ohlase
svet môj je celý zavrený;
z výsosti Tatier ona mi svieti,
ona mi z ohňov nebeských letí,
ona mi svety pohýna;
ona mi kýva zo sto životov:
No centrom, živlom, nebom, jednotou
krás mojich moja Marína!

2

Ako vy, Tatry, keď oblak zlatý

na hory svoje hodíte:

tak ona duchom svojím mi šatí

tône života úsvite.

Ako vy tamhor', božie plamene,

svetiel ste žriedla, fakle, korene:

ona blesk myšlienky mojej! -

Ako vy, večné svetov zákony,

harmónij božích čarovné tóny:

tak tá mne os, zenit, kolej!

3

Jestli sa city moje rozlejú

po srdciach v Tatrách žijúcich;

jestli ohlasy moje zavejú

kradmo do časov budúcich:

rodáci mojej duše, krajiny!
objímte obraz mojej Maríny
lúbosťou svätých predmetov;
toho, čo spieva krásy dejiny,
nejali Lady rozmaríny,
on lúbi lúbosť všesvetov.

4

Krása je modla, ktorú rád vzýva
sám ten, čo tvorí čudesá,
na ňu sa s bradou odvislou díva
rab z divých brehov Gangesa:
Tam sa ti zjaví v Madony zrakoch,
tam v rozváľaných nebom oblakoch,
tam ti znie v Záboja spevoch,

tam ti ju stvorí dlátko Canovy,
tam blýska z hrsti Paromovi,
tam búri v morských výlevoch!

5

Nespievaj potom krásy velebu,
keď sa raz ku nej rozženieš,
zapri najvyššiu srdca potrebu,
so svetom svojím skamenieš!

Skamenieš? Ba nie! keď anjel devy
nezdúchne z teba zemskejšie plevy,
čo vzývaš nad okruch chleba! -

Nie! keď tá sláva tá neočarí,
čo svitá z mojej Maríny tvári:
Znivočíš aj svet aj seba!

6

Ohlasov týchto zvon neodkliaty
zo slona tvorí komára,
hlasov mohutných ohlas až piaty,
žobrák na prahu mocnára!

Ako keď vetrík v hradbách Devína
v šume slabučkom deje spomína,
ktoré má hromom hrmievať:
tak spevy tieto boja sa sveta,
že im svedomie slabé rozmetá,
ale - nemožno nespievať!

7

Z oblakov? Z veže zvoní hodina:

Čo zvoní? Nie pohrab smutný?

Čo zvoní? Či k poctám Hospodina?

Čo zvoní? Požiar ukrutný? -

Čas zvoní? Volá bližšie deň súdny,

v ktorom zanikne svet svetov bludný. -

Nuž zvoň! až hlas tvoj pokonný

zabije sa v bralách večnosti,

a v hlasoch mrúcich konečnosti

časov na pohrab zazvoní! –

8

Dolinou tmavou pokoj si chodí;

pokoj smrť je, tma smrti stín:

Príroda spí, nebom sa brodí

duch, blahého života syn:

Večerná, smutná hodina zvoní,
a dieťa hodín v spánok sa kloní,
ale večný nemretia syn
z očí smrteľných spanie vyhádza,
a vo večného zorách svitania
lieta svätým poľom vidín. -

9

Tajdite, noci! svet mi odstrite,
svet môj jasný haní mraky!
Slzu ostatnú bárs vycedíte,
slepé ste vy, moje zraky! -
Čo tie tmy kryjú? Tône osudov;
čo tajné zrakom, Rodina bludov;
no, ležte! Nad vás vysoko,

v svetlá tie svetiel, bleskov zákony,
a nad prírody mŕtvej opony
vzlietlo duše mojej oko! -

10

Nestojte, nohy! choďte horami
v lúbošti géniov snemy!

Aj nocou rád bych byť medzi vami,
hory Sitna, tak milé mi! -

Nechcú ísť nohy - tá tma ich spína?

No, veď nohy sú zeme rodina:

Nuž stojte, kostí nosidlá!

Ale ty, posol mladistvej duši,
let tvoj závoje mrakov rozruší,
srdce, ty choď, ty máš krídla!

11

A prsmi môjmi znejú tíšiny
večerné v súzvukoch tajných,
v súzvukoch tajných znejú hodiny
ľúbosti tých nebodajných:

Ale žiaľ, podlosť zvon sveta bije

v tie nebies ihry a harmónie:

tak uspi ma, ty noc divá!

Veď je to kliatba ľudskej záhuby,

že mámenie a zem svoju ľúbi:

nech cit nebo aspoň sníva! -

12

Keď zvona hlasy z veže scendžali,

dolinu tichosť obstála,
svetlá nebeské hrať sa začali,
príroda celá zaspala:
a duši peknej pokoj sa zjavil,
že čas mohutný hrmot zastavil
podlostí ľudských rozbroja.
Ale ľudských je osud to duší,
že šťastie samo seba sa ruší
a niet v pokoji pokoja. -

13

Zakvitlé vrby milo dýchajú
vône večernej čerstvoty,
blízke obloky dnu ich volajú
do devy peknej samoty;

tam ona stojí nad tichou strunou,
hľadá do svetlých nebies čalúnov
cez biele okna záclony:

Vtom pekné údy k sedadlu skloní,
ľúbezná struna čisto zazvoní,
hlas jej sa hne medzi tóny:

14

„Tam nad Sitnom hviezda letí,
na krídlach sa nesie zlatých;
neleť v kraje zemských detí,
sestra, zo zafírov svätých!
Zlúpi ťa svet z tých bohatých
bleskov tvojej vyššej slávy,
v prachoch svojich černošatých

nebeský tvoj cit zadlávi!“

15

„Spalo dievča, sladko spalo,
nevinnosť ho kolísala,
spalo ešte keď aj vstalo,
noc mu vo snách žitia dala:
Spala deva, spala málo,
obraz jeden ju zobudil,
srdce v túžbach zaplakalo,
cit sa do nej cudzí vlúdil.“

16

„Jak vy, moje milé kvety,

jak vy deň a noc som žila,
jak vy neznala som svety,
jak vy pre nič netúžila! -
Ruža, tys' sa rosou zmyla,
že ti slnce tôňa cloní:
túžba cit môj zaclonila,
preto zrak môj slzy roní.“

17

„Slzy roní, lež nie zato,
dušu túžba že zajala; -
oči moje, moje zlato
za sväté bych túžby dala:
Oko slzou je zaliato,
že tu láska času slúži;

preto plačem, že zem táto
túži len - túži a - túži!“

18

Súzvuky pozdné ešte šumeli
svetlom priestrannej svetlici,
okrúhlej dlane prsty zastreli
ružovú lúbošť na líci:

A starostlivá, biela pravica
zbehne náhlivo z vábneho líca
ta, kde si srdce ustalo,
a s podivením ruka cítila,
že šumná deva srdce stratila,
a cudzie tam sa hýbalo.

19

A ruka pravá bystro hovorí:
V žilách som tvojich zbadala,
že srdce druhé tuto si dvorí:
Ja som ti právo to dala? -
A srdce: Nevieš, priateľka milá,
že pani tvoja mi dovolila
v susedstve tvojom prebývať? -
Ale vieš ty to, srdce neznané,
že komu panej srdce je dané,
ten mňa si tiež má dobývať.

20

A srdce zase: Nie tak, premilá!

Priateľstvo tys' mi povinná;
za paniu teba nepostavila
nad srdcom šumná Marína:
Pozdraviť ti ma ona vo troje,
a nie takéto hádky, rozbroje
so mnou začínať kázala. -

Ruka začúchla, pravdu uznala,
večnú mu vernosť zaprisahala
a vrúcne srdce objala. -

21

Ihla, uvoľň havranie vlasy,
striebrom neviaž ich voľný let;
Reťaz zlatá, zamračila si
ľalíj hrdla snehový kvet;

diamant prsta, načo ty svietiš,
kde svet iskier oko tvorí? -
Granát chladný, čo k prsiam letíš,
kde posvätný plameň horí? -
Náramnice, putá zlaté,
bud'te z pekných ramien sňaté!

22

Ihla, zostaň pamiatka milá
ostrej lásky, čo ma ranila;
reťaz, viaž tie hrdla ctnoty,
ty zlatý obraz jednoty;
diamant, keď noc v svety kročí,
ty svieť mi miesto jej očí;
ty studený granát, ochladzuj tie hnevy,

čo proti mne horia v ňadrách drahej devy;
náramnice zlaté, načo by vás sňala,
keď slobodu svoju otrokovi dala! -

23

Ty noc vážna, ty noc tichá,
kráľovná ty nebeských snov!
Ty čuješ, keď slávik vzdychá
žalobný žiaľ svojich tónov:
Daj mi byť snom, čo raje tvorí,
byť pokojom, čo strasti borí,
keď tieň tvoj svety otočí!
Tam sa k duši jej nachýlim,
k tým krajinám srdca milým,
keď zastrie blesk hviezdnych očí!

24

A keď zas svetlo rannej zory
osvieti tvár tú nebeskú,
ja tam budem, kde lúbosť horí
v hviezdnych očí jasnom blesku.
A potom zlietnem útlým letom
k ľaliových ňadier svetom,
spočiniem na ich dolinách
a hľadiet' chcem na tie kryštaly,
čo v bleskoch zlatých pozostali
na hviezdnych očí výšinách. -

25

Rozhodnúť už mal čas po dňa strane

zápas s mračnami nočnými;
už veštcí z pántov kričia o ráne
hrdlami aj storakými:

Ja vstanem: - záhradka malá,
aby mi vôní čerstvých podala,
vábivo na mňa volala;

tam stanem, zrak na východ obrátim -

Ah, čo? príroda s zorením zlatým
do jej obloka zastala!

26

Oči si premniem, bližšie prikročím,
a čo sa zrakom zjavilo?

To dievča proti obloku zočím,
kde pekné údy zložilo:

Hlava jej mäkkej na rúčke leží,
od prs čarovných v záhyboch beží
šata jak obnovec biela:
a nad ňou vidím, ako na stráži,
chvieť sa v slnečnom oslavy kráži
z krás jej vstalého anjela!

27

„Ustúp!“ on hlasom hromu ma bije,
„jak smieš sa blížiť ku kráse,
keď ona v chvíľkach tajomných žije
len sebe, v pokoja čase? -
Sám ja mám právo v čas tento sladký
dívať sa na tvár panenskej matky,
keď dýcha si v snách zavitá!“

Odpusť, ja nechcem právo pokoja
rušiť, bárs ona priateľka moja -
ale mne z tváre jej svitá. -

28

Ustúpim; ale pamiatka moja
naveky si to spomína,
aký je vo tmách anjel pokoja,
aká je vo snách Marína:
Očiam som vlastným nedal verenia,
či blud to, či zveličenia
sklá mi kto na nos pripína? -
Sláva cheruba tak ju obstala,
že sa po tvári rozoznať dala
mladá dráženiec rodina.

Pavučky sa štyri vykradli
spod snežnej čipky na čelo,
dve z týchto vlákien ústa obsadli,
dvoje z nich k hrdlu zletelo:

Kto by pomyslel, že bôžik lásky
sem i tam tieto hodvábné vlásky
po poli krásy rozkládol? -

On ti ich zvábil z výšin ich vlasti
a po nich z ňadier ku žriedlam slasti
znachor ten sa ti vyriadol! -

A po jej líci, čo za zlé malo

tomu, čo sultánsky si driemalo
na mäkkých ruky perinách -
po líca toho ružovom sádku
blesky zôr ranných lietali;
akoby deti v Sitna dolinách
v zháňaní bystrom, v líp starých chládku
o drevenú blšku sa hrali:
lebo jak šarvanci, keď pásajú voly,
za letačkou jastria v zakvitnutom poli.

31

Jak by siroty v žiaľoch plakali
kvety na hrobe otcovom:
tak pod jej čelom dva riadky stáli
vláskov v odeve smútkovom. -

Čože tie smútia? Hádam závidia
tým dlhým, ktoré vylíhať vedia
najkrajším okolím tela? -

Ach, nie! Radosti noc im pokradla,
keď jej oči, im milé zrkadlá,
ich túžbam napriek zastrela.

32

A ich sa žiaľom ako posmieval
úsmech - kto mu vie príčinu?
Hádam satirkou vo snách previeval
kús' pošvábenú dievčinu;
alebo spiacim citom ho tajný
kýs' pohľad v pekné lúbošti krajiny
na rty ružové vylúdil:

Dost' na tom, do snov mámivých kraja,
chudák, nevediac cestu do raja,
úsmešok tento zablúdil.

33

Oj, mocná si ty, moja predrahá,
aj v slabých chvíľkach polžitia!

A krásy tieto kto popremáha,
keď celým životom schytia?

Ale hádku mi sama vysvetli:

čo za zázraky v tebe sa stretli? -

Či spíš aj vo dne v očiach jasnosti?

Či nespíš očma v tmách zavrenýma?

Či nespíš, keď ťa sniček objíma?

Či spíš sen večný mladosti? -

34

Odstri už raz, odstri, Marína,
ňadier milých tajomný chrám! -
Mramorná socha sa pohýna,
keď toľkým k nej hlasom volám!
Ale, čo div? či hviezdy krásu
slabučký šum zemskeho hlasu
na púšť sveta dol uprosí?
Ale vyznaj, či blesk zornici
smrtnú bledosť na ruže líci
slzou lásky neprosí? -

35

Víchrice strašné sa rozlietli

nad mladistvým nebom mojím;
so snom sa zraky moje stretli,
zdúchli svetlá bránam svojim;
a pred oči nespiačich citov,
s podobou strašnou, nezakrytou
obrazy divé zastali:

Vtom duch nádeje krásnej sa zjaví
v anjelskom svetle tvojej postavy -
a šelmy hroziť prestali.

36

Čo je nádeja? Blesk mámivý,
nešťastných dňov neverný syn,
nepriateľ biednych milostivý,
šťastných hodín ďaleký stín:

On túžbu, matku vlastnú, zbije,
kolísku v srdci si rozvije,
a v srdci aj hrob si vyryje,
v plameni vlastnom potom zhorí -
hradby pekla síce zborí,
ale nebo neotvorí. -

37

Vytrhni obraz môj z pamäti,
zdus každé lúbošti hnutie,
roztrhaj mojich citov kvety,
hod' v najhlbšie zabudnutie,
aj spevov týchto bledé stíny
zruš, drahá! - ale cherubíni
nevyrvú z duše teba mi!

A čo bys' svetmi zutekala,
čo bys' za svety mňa zahnala,
všade stanú lásky chrámy!

38

Marína moja! sveta búrov
duch môj tichý sa nebojí,
vulkánskych sa neľakne kúrov,
nezľakne krvavej zbroji,
svedomie čisté svetov plameň -
čaká pokojne v ten hromov deň,
pokoj môj v hrobe nezhyne:
No môžu strhnúť svet môj celý
jedného slova hrozné strely,
slova toho z úst tvojich: „Nie!“

39

Srdce tvrdé pokojne hľadá
na rozmliaždený päťou kvet,
v duši divej sa neusadí
citov nežných milostný svet:
Ale ty, drahá, kvet dobroty,
mohla bys' vidieť trápnej psoty
v horkých slzách spálenú tvár?
Mohla bys' podať duši vernej
naplnený otravy čiernej
rozlúčenia strašný pohár? -

40

„Nie!“ Ha, milostný tento hlas

zamkýna žiaľ v pekla hroby,
a vedie búrkou žitia nás
v blažené života doby!
Nie, neustúpi lásky sila
lichotným sveta nádejam!
Nie, čo by zem sa v priepasť skryla,
nezvráti svet lúbošti nám:
Nie, nič mi zloba neškodila,
keď teba, drahá, teba mám!

41

Možno mi tvojich úst sa odrieknuť,
možno mi ruky nedostať,
možno mi v diaľky žiaľne utieknuť,
možno mi nemilým ostať,

možno mi ústam smädrom umierať,
možno mi žialiť v samote,
možno mi život v púšťach zavierať,
možno mi nežiť v živote,
možno mi seba samého zhubiť: -
nemožno mi ťa neľúbiť! -

42

Verte mi, verte, krajanovia moji,
vy, žití môjho priateľa!
Pravda je, v mojich slovách čo stojí,
verní sa večne o pravdu delia:
Báječným tváram mojich výrazov,
zázračným farbám mojich obrazov
vieru nedajte udusiť;

v božských kolískach divy sa rodia,
božskosť nám ony z neba privodia:
uverte, keď chcete skúsiť! -

43

V krajoch velebných slovo božskosti
v jednej výšine sa javí,
v podobe tejto hlasy veľkosti
poddaným dolinám vraví:
Beda, kto v mori vidí len vodu,
kto nepočuje nemú prírodu,
kto v skalách vidí len skaly! -
Zázrak je nemú počuť prírodu? -
Dost' ráz ste sa vy, myšlienky rodu,
slepými zrakmi dívali! -

44

V krajoch velebných slovo božskosti

v jednej výšine javí,

v podobe tejto hlasy veľkosti

poddaným dolinám vraví:

Výšavu túto ozrutné bralá -

kto zná, kde moc tie masy nabrala -

ako balvany obstali;

a hrôzy tých skál s ich strašnou nocou

od dávnych našich praprapraotcov

priezvisko Sitna dostali.

45

Bol ten vrch kedys' peklom, či sitnom

bludným pohanským rodinám,
teraz, v století hladnom a sýtnom,
ničím je svojim dolinám.

Čas ešte príde, kde dušiam zemským
Sitno sa stane vrchom diabelským
a krvou čiernou sa spení;
čas ešte príde, že dušiam svätým
Sitno sa stane hradom odkliatym
a meno v „Nebo“ premení!

46

Teutónska závišť, blud krivooký
Sitnu česť jeho odobral,
vrch neďaleký, bárs aj vysoký,
meno „Paradís“ vyžobral:

No na vrch tento, na vrch severa,
modliť sa chodí nábožná viera,
za vrch ten prosiť hnev boží;
severné vetry večne doň dujú,
odniesť ho na juh sa usilujú;
viera tie hory preloží! -

47

A slávy tejto už okamženia
nadšenosť moja videla,
keď lúbosť moja - moje túženia -
na hory Sitna letela;
letela, stála; do milých krajov,
do mesta, záhrad, do lúk, do hájov
s dvojakou túžbou hľadela:

Hľadela, k skalám vrátila zraky,
tu nesmrtného ducha - zázraky!
v podobe obra zazrela.

48

Ani neverím, musí byť ona
kňaznou tých vyšších bytostí,
ktoré nám tajná kryje opona
v prijasných svetlách večnosti:
Lebo tak mi je pri nej bezmiestno,
hneď nebosladko, hneď zas bolestno,
nemožno na ňu sa dívať!
každú myšlienku v anjela mení!
a sám som ešte nezjednotený,
či ju mám ľúbiť, či vzývať? -

49

A duch ten stojí, na mňa sa díva,
ja stojím, hľadím na neho:

Ale on nebol, jak zlý duch býva,
moc mal on čohos' milého:

Kto si? Mňa lúbošť tvoja zrodila
a krása mi za dojku slúžila,
veky ma k zrade nepohli. -

Skríknem: Bohyňa si ty vernosti! -

Nôh mojich divom prejaté kosti
nevdojak k prachu sa zohli.

50

Tak duše vlastnej velebím dcéru,

zrazu svet zmizne okolo -
zrazu zas svitne - kto mi dá vieru?
Skál Sitna tam už nebolo!
Pohronské nivy sa usmievali
očiam hladovým, tieto hľadali,
kde sa bohyňa podela? -
Vtom sa zas ona dôstojne zjaví,
zázračnej knihu mi veličavy
na kvetnú dlažbu prestrela.

51

Prestrela, potom pri mne zastala,
neišla slová hovoriť:
Tvár moja bytnosť túto vzývala,
ruka šla knihu otvoriť. -

Čo je to? Či al-korán Arabov,
či svet magický snád' Barkochabov,
či deje svetovítazov?

Rozhodím ťažké, zlaté zápony,
a krdeľ sa mi pekných odcloní
rafaelovských obrazov!

52

Odhalím prvý. Kde nápis? Žiadny!

Ah, aká driečna mladucha!

Jahody zbiera, trhá kvet vnadný -

škoda, že tôňa bez ducha!

Ona si sedí, zobká jahody,

do vienkov viaže kvetov slobody,

na rtoch nevinné tíšiny:

Bez ducha? Pozri pekný mier čela,
zornicou peknou tichosť vyzrela -
Ona? - ani tieň Maríny!

53

Preč! odstriem druhý. - Oj, si velebný,
oceán v svätej tíšine!

Jak sa uzerá breh ten malebný
v mohutnej tvojej hladine!

Rukami diaľku objíma mora
na brehu socha z bielo-mramora:

Socha? Nie, nadšená deva! -

Ba anjel letkom prachu sa tknúci,
oči, blesk, ústa, plameň horúci -

Oj, krajšie ona túžieva!

Tretí. To Vlasta v hradbách Devína?

Srdením líca jej horia,

kušu si tuho, hnevno napína,

už zraky jej strašne moria!

Jastrabie oči za chlapmi letia -

ľúbosťou? - pomstou ony sa svietia

a sypú blesky záhuby. -

To je Xantipa! - Ale Marína

strašnejšie hrôzy v hneve odpína,

lebo vo hneve - neľúbi.

Čo ďalej? - Biele vy houbinky,

jak sa lúbezne ihráte
a nad záhradkou švárnej dievčinky
z očí v oči hrkútate!
Červenou nôžkou párik sa hladí,
pyštek sa druhým pyštekom sladí,
krídelká snežné žartujú:
Ona sa na ne s úsmechom díva,
zdá sa, že z úst jej hlas sa ozýva:
Chudiatka, sprosté milujú! -

56

Potom? - Ach, to je Petra svätyňa
v ohradách rimanskej slávy,
velikosť sa v tých stenách vypína,
mramorné vracia postavy!

Tam pre najväčším posvätným stolom,
okom letiaca k nebeským pólom,
kľáčí nadšená dievčina
a na jej čele svätosti dúha -
Ona sa modlí? - ona sa rúha,
keď kľakne zbožná Marína!

57

Čo tie obrazy, mati vernosti,
povedz, čo tie znamenajú?
Či azda mojej drahej peknosti
odbleskom akýms' byť majú?
Maliaru biedny! zmrhal si stíny,
zmrhal si prácne svoje hodiny
a chybels' krásy krajiny! -

Tys' chcel ustáliť let ideálu,
vystaviť chcel si Maríny chválu,
a máš satiru Maríny! -

58

Hrdá je ona. Holomok podlý,
beda ti v krásnej blízkosti!
V zraky si ona hromy vymodlí,
v postavu hrozby prísnosti;
na tvár jej jasné svedomie vzletí,
z čela jej svätosť veľká zasvieti -
oslepneš pred ňou, potvora!
Ale vstaň pred ňu v jej vlastnej cnosti,
a z ušľachtilej tejto hrdosti
krásnejšia skvitne pokora.

59

Pristúp k nej, zlomyseľná klebeta,
vidíš ju a nič neskúsiš,
pekná jej duša ti je zastretá,
sám seba oklamať musíš.

Každé jej slovo hádkou ti bude,
jej pravda v tvojom ťa nechá blude,
zjavenie jej ťa ubije:

Ale jak v bystrom Hrone kamienky,
tak sa tajomstvo mojej milenky
dušiam úprimným odkryje.

60

A keď zabúri nad ňou lós divý,

čo neľutuje anjela,
strach ju objíme nespravodlivý,
hneď by mu v rukách omdlela:
No tu na svoju skríkne nádeju,
a na jej ústach hneď sa zasmejú
bezpečné pokoja zore:
a nad lós zlostný alebo skúpy
svedomie čisté jasno vystúpi,
jak hrdé slnce nad more.

61

Počul si tiché vtáčka vzdychanie?
Videl si kvety sperlené?
V tôňach nebeských hviezdičky ranné?
Ruží vädnúcich túženie?

Neslýchals' nikdy o srnke milej
v ostrých pazúroch orlice divej,
keď v tichých prosbách umiera?
Ona, keď osud švihne ju prísne,
útlym sa srdcom ku mne pritisne,
ticho si slzy utiera. -

62

Vskutku ja, krásna, vtedy sám neviem,
či závišť cítim, či ľútosť,
tak si mi pekná s tvojím žialením,
tak dvojná vo mne pohnutosť;
a odpusť, jestli kedy tak hreším,
že z tvojho žiaľu ešte sa teším,
čo by som teba mal tešiť:

Odpusť mi túto svojhlavosť malú,
že chcem sa radšej oproti žiaľu
než proti kráse prehrešiť.

63

A keď ťa sladké chvíle obstanú,
mladé tie zmysly jak hrajú!
V každom milého žitia orgánu
tisíc radostí lietajú.

Hneď jak bys' chcela k nebu sa vzpínať,
hneď jak bys' chcela svety objímať,
plnás' rozkošných zápalov!

A tu zas v novej som pochybnosti,
či sa mám tešiť z tvojich radostí,
či z tvojich očí krištáľov?

64

No, nežiadam si tvoje radosti,
bárs aj prekrásne, nevinné,
pre mňa nech trebárs žriedlo sladkosti
zastane, vyschne, vyhynie;
žiadam si ale jednu z radostí,
pravda, tú najprvnejšej veľkosti,
v čase nezmennom požívať:
Radosť tú, večne do tvojich očí,
keď sa z nich radosť nadzemská točí,
s sladkým nadšením sa dívať. -

65

Hron kalné vody búrno valí,

zimný víchor zhora veje,
nad ním mládenec osiralý
stáva, stáva - slzy leje:
lebo v svetoch tých širošírych,
v púšťach tých smutných, divodivých
hodín svätých, pokojných niet;
a tú, čo duša jeho vzýva,
závistná diaľka mu zakrýva,
tú nemožno blízko vidieť!

66

Túžby sa jeho unášajú
v život vyšší prudkým letom,
myšlienky jeho si lietajú
ideálnym slávnym svetom:

Ale zákon ho nevyhnutný
na žalár lósov tmavý, smutný
ohromným putom prikoval;
a tú, ktorú duch jeho vzýva,
útechu svoju v nejž si sníva,
tú mu za kopy hôr schoval!

67

Odpusť, drahá, keď smutné hlasy
vzdychne k tebe priateľ verný:
Na šťastných hodin živé krásy
tys' bohatá, on mizerný;
ty v srdca hradbách uzavrená,
milými svojimi otočená,
nebudíš sa z mladistvých snov;

duch sveta jeho tajnou mocou
vedie búrnou žitia nocou
v divé boje ľudských duchov.

68

Podaj mi ruku, veľkocitá,
k ideálnym duší horám,
kde sláva v zlatých bleskoch svitá
slobodných srdcí priestorám!
Z výšin tých hľadíme v zmätok nízky,
čo žitím, k hrobu od kolísky,
satanským ramenom vládne:
vidíte, jak blkom horí! -
Keď ten padne -
láska svety nové stvorí! -

69

A v svetoch týchto, duša moja,
veľkí sú, čo sú tu malí,
pokoj večný bez nepokoja,
sladkosť, ktorú žiaľ nekalí;
tam zlato krásu nepreváži,
tam slabosť srdce nerozdráždí,
závisti tam jedy hynú;
v svetoch tých s vrelosťou srdečnou,
sprisahaní vernosťou večnou,
milí ku milým sa vinú.

70

Hoj! jak je sladko žiť s anjelom

hodín anjelských večný rad,
volať toho svojím priateľom,
čo tvorca je svetov a hrad!
Jak je velebno krásu matkou,
cnosť, pravdu volať sestrou sladkou
a pokoj bratom nazývať! -
Tu lúbosť pozná oslávená,
pocíti sladko, čo znamená
v nebeskom objatí bývať!

71

Ale čo volám, osiralý
pod jelšami stojac Hrona?
Tam, kde vysoké Sitna skaly,
hlas môj nepočuje ona! -

Že nie? či jej, krásnej, o kráse,
jej, anjelu, v anjelskom hlase,
ľúbeznej ľúbosť nespievam? -
Keď spevy tieto by mlčali,
sitnianske skaly by volali
tak k nej a k slovenským devám:

72

Slovensko mladé, rodisko moje
aj mohyla mojich kostí!
v tebe mám pekných obrazov dvoje
a dvoje veľkých ľúbostí! -
Ako je krásna tá moja deva,
aká k nej ľúbosť vo mne horieva:
tak ty a k tebe, otčina!

Ako tys' pekná, krajina moja,
ako mladistvosť milá mi tvoja:
tak pekná, milá Marína!

73

Chcel bych vás objat', kraje rodiny!
náručie úzke, šíry cit:

Jak mi je sladko v ňadrách Maríny
objatie vaše pocítiť!

Jak mi je blaho nič, nič nežiadať,
z objemu v objem naveky padať,
troch nebies slasti prijímať!

Vlast' drahú ľúbiť v peknej Maríne,
Marínu drahú v peknej otčine,
a obe v jednom objímať!

74

Ako keď na tie snehové Hole
vraných orlov kŕdeľ zlietne,
a preletujúc hore a dole,
vše sa jeden s druhým stretne
a samopašne let ich sa kríži,
jeden sa zvýši, druhý sa zníži,
a hneď zas ticho zastanú:
tak na ľaliách ňadier dievčiny
havraních vlasov šťastné rodiny
v letoch tichých sem-tam vanú. -

75

Nad Hronom mladý breh sa ti zjaví,

bielou ružou zakvitnutý,
na kvete s rannou rosou sa baví
blesk z nebies čistých svitnutý;
hneď sa korunka jasno pozláti,
hneď sa zas v biely nestín zašatí,
ohňov ni mrazov netuší:
Tu by, Marína, si uzrela,
bielosť tých ruží je z tvojho čela,
hra bleskov, hra našich duší.

76

Krajan môj, znáš ty tie dve studničky,
čo v tôňach Tatry blýskajú?
Ich nebojasné, blízke vodičky
iskrením jednakým hrajú;

zastaneš pri nich, z ktorej sa napíť?

Z obidvoch! - závisť musí ťa lapíť,

vidiac plávanie žubrienky:

Tak mňa dvojaká túžba napadá

a zmysel každý okúsiť žiada

sperlené zraky milenky.

77

Ktože by kvet ten poľného maku

na tých ústach nevidel rád?

Jak by peknému nečaril zraku

pod rtom kostiek slonových rad?

Na úst tých milé, plné karmíny

mladosť si sadla mojej otčiny,

na zúbky bielosť neviny:

Zväzok tých farieb nie je náhoda,
tu mi podáva matka príroda
dve farby môjho národa.

78

Na kvetolúkach v Sitna doline
v hrách slovenských devy stoja
a ozýva sa v spevnej rodine
slávne: „Hoja, Ďund’a, hoja!“ -
Krásne klinčeky sa červenajú,
a králikov sa stá, stá belejú,
a jaro s nimi pohráva:
Tie hry, tie kvety mi vystavila,
lenže v útlejší obraz zavila
v lícach milej matka Sláva.

Vieš, keď zornica lieta si mladá
v nedbalkách, to v mladom stíne,
a milého si Chasona hľadá
po vysokej Javorine? -

Keď zora nočné oblieka šaty
a tôňou zastrie palác svoj zlatý,
zrakom smrteľných ukrytá:
tak v pekných chvíľach jednej hodiny
deň bielych ňadier mojej Maríny
sto ráz zapadá a svitá. -

Na horách našich mládenec stáva,

spev jeho kvet duše jeho;
zápasy bohov on nerozpráva,
nie buk rytierstva starého;
hlas ten nezvoní bitky pradedov,
nehlási spev ten krivdy susedov,
nie bičov sveta hromoplesk:
Začrie si do prs, lúbosť zaspieva
a poľom svoje žiale rozlieva
a nádejí budúci blesk.

81

A žiale svoje poľom rozlieva,
že je svet aj krem otčiny:
a bôle svoje poľom previeva,
že tam niet jeho dievčiny;

do vekov nových hlas jeho letí
a blesk úfania z tváre mu svieti. -
No ňadrá vernej slovenskej devy
k prsiam primkne verný šuhaj;
slávne v spievankách zazvonia hnevy:
svetom budeš, úzky môj kraj! -

82

Ľúbosťou pekná vzdychala si deva,
to dušou striaslo šuhaja,
ohlas prs mladých Sitnom zaznieva
a letí do Tatier hája;
a veľký háj ten ohlasy zdvojí
a na juh a na sever vystrojí,
tam znie Uralom, tam morom:

a ďalej svetom celým vykročí
a spieva lásku s veľikým chórom,
a zas sa v jej prsia vtočí. -

83

Dobrú noc; tichý, sladký sen,
krásna moja! - Pozdrav pole
milé od strán, kde býva ten,
nad ktorým čnia snežné Hole!
Pozdrav tie vrby, dom ten celý,
v ktorom si prvé lásky strely
do prs verných mi strelila;
pozdrav mi Sitno, kraj ten celý,
kde oči po prvé videli
tvár, čo mi večne je milá!

Tak dobrú noc! ja za horami
zostať mám, kde Hron sa točí,
a tešiť sa s nebies hviezdami,
so sestrami tvojich očí;
keď jedna z nich, čo ráno žiari,
pozdraví zore tvojej tvári,
rozpomeň sa na lásky moc:
A zas, keď mesiac vzlietne bledý,
na Hrona breh si spomeň vtedy,
spomeň si, drahá! dobrú noc! -

Nad rozvinutým púčkom zastala

Marína bieloružovým,
letačka tmavočervená, malá
sadla si k ústam púčkovým:
Zore na zlatých horách zastali
a svetom diamanty rozosiali,
perlami zastreli kvety;
a s pompou touto syn húsenky,
jak lístok z lipy, k ruži milenky
zlietol na klamné zálety.

86

Ty si obratnú ruku, predrahá,
jak strela za ním vystrela,
cifrovaného vernosti vraha
už v prstoch svojich s' videla:

Na jeho prášky krásne s' hľadela
a tvár sa tvoja pekne zardela,
ľúbilas' väzňa pekného; -
v jeho si zradné oči pozrela
a hnevom tvár sa tvoja zastrela,
ústa zhrmeli na neho:

87

Motýľu zradný! srdce ti bije
strachom pod prstma mojima;
a v ňom sa špatná nevernosť kryje,
keď sladkú ružu objíma!
Vidíš tie slzy na lícach ruži,
čo od svitania bolestne túži
po ihrách tvojich láskavých?

Ty lietaš, zlodej, od milej k milej
a v lakomosti tak bezočivej
med kradneš z ústok voňavých.

88

Čo si nezostal radšej zakliaty
v červiaka večnej podobe?
Alebo čo si, smrťou oviaty,
nezostal v hodvábnom hrobe?
Načo zlodeju krása prírody?
Načo zradcovi krídla slobody?
Podlosť má byť zemeplazom! -
Aj ľudská myseľ v tom zablúdila,
že tá byť ona slávnym súdila
z mŕtvych povstania obrazom!

Tak si ty, verná, pekne horlila
nad svojím rabom krídlatým
a tvojich ruža líc sa rozvila,
ohriata plameňom svätým;
ako si krásna, keď krotkosť tichá
z ňadier milostných pokojne dýcha
na svet nevinné pokoje:
Tak si velebná, keď cit tvoj statný
vznesie sa mocne v zápal posvätný,
šľachetné vedúc rozbroje.

Hnev pomste podlej začasto slúži,

hnev závist' mečom ozbrojí,
hnev náruživé aj duše súži,
hnev aj s zločincom obstojí:
Nech ale kričí svet v pokoji,
nech počuť nechce o žiadnom boji,
nech hynie v mŕtvej porobe!
Marínu znajúc, chápem rukama,
že hnev svätý je len láska sama,
ač v inej ducha podobe.

91

„Bohyňa moja, krásy kráľovná!
Anjel dobroty, neviny!
Perla ľúbosti a Lade rovná!
Môj svet, môj poklad jediný!

Ty túžba duše, ty nebo slávy!
Koruna dievčat, diamant blýskavý!
Môj život, nádeja moja!
Lúb ma, potom už bárs celý zhyniem,
bárs sa aj v časných svetoch pominiem,
zbavím večného pokoja!“

92

Takto podlizač, ač v duši jeho
prázdnoť sa pustá ozýva,
a krv takého planca nízkeho
telesnosť hrubá rozrýva:
Na ústach jeho posvätné sľuby,
a v srdci jeho strely záhuby,
a v zrakoch oheň nečistý,

po vrchu krása, vnútri hnusota,
v prsiach je zrada, v tvári dobrota,
inšie cit, hlas inšie istí.

93

Tu ona mlčí a hviezdne oči
sklonia sa v panenskom studu,
noha poslušná nabok odkročí,
vidiac líškavú obludu:

Oko to, v letku na tvár podlahy,
padne na prsteň vernosti drahý
a stud sa na hnev premení;
a strážny anjel, čo sa z nej rodí,
kedykoľvek zrak na prsteň hodí,
takto jej slová odmení:

Chlape, nemýľ sa! ľúbosť má zraky
bystrejšie nad zrak sokola,
ačpráve slepých ľúbosti mraky
nezmizli ešte dohola:

Teraz si sama oči zaviaže,
lebo aj tak sa zriedka ukáže
úprimný milý a milá;
no, ale ľúbosť mojej priateľky
oči má jasné a zrak tak veľký,
že sa ti na dno prebila.

Nač sa namáhaš? ved' tvoje slová

sú podvrštence bláznovské!
Jej krása tisíc krás je osnova,
jej cnosti - cnosti obrovské! -
Slepý ku zlatu slnce prirovná,
ale lúč slnca čistá, čarovná
len slnca zostane sláva:
Tak keď sa špatník na krásu díva,
chválami svojimi ju len pozýva
a do špatných jej nadáva. -

96

Ver', pravdu ty máš, cherub velebný,
ochranca mojej Maríny!
Lež zdá sa mi tvoj hnev nepotrebný,
nač sú večnosti hodiny?

Satan je taká nešťastná vláda,
čo sama seba klame, okráda
v zlomyšli z neba vyhnanej:
Čo jej uškodí podlizač planý?
Jej cnosť nepojme ani neraní:
klam jeho pravdou je na nej!

97

A čo, vy spevy, srdcom vysokým
obrazy svoje ceníte?
Vy zrakom tiež snád' len krivookým
veľké na malé meníte! -
Nie, ľudia boží, veď krása milá
lásku jej mannou cnosti krmila,
tá i nás chodí krmievať:

Že hlas náš slabý, samy uznáme,
ale úbohé, čo robiť máme?
Nám je nemožno nespievať! -

98

V blízkosti tvojej, moja Marína,
sto citov z duše mi kypí,
k tebe sa život celý pohýna,
jak roj včiel k sladkostiam lipy:
Ústa mi primrú k rubínom tvojim,
myslím si večne, že nerozdvojím
prah duše od duše prahu;
srdce mi do brán prs tvojich bije,
lebo tam ono lúbosťou žije,
tam hľadá otčinu drahú.

Svety závistné medzi nás stali,
roztrhli blahé objemy:

Čože mohutné časy získali,
rozlúčiac nebo od zemi?

Láska na zemi nebo stvorila
a nás naveky zväzkom spojila,
ktorý sa nedá rozlúčiť:

Vytrhnúť srdce môž' osud divý,
blesk očí zhasí hrob závistlivý:
ľúbošť nemožno umučiť!

Nad mladým čelom zahrnia, zmiznú

tône letiacich osudov,
do mladých citov bôle zahryznú,
nádeje prejdú do bludov:

Mládenec, voľ si zo svetiel žitia,
pokiaľ ti časy moc neuchytia,
hviezdu voľného nadšenia,
z ktorej by svätý pablesk jediný
cez všetky tvojho žitia krajiny
rozlieval svetlo spasenia!

101

Nehoden srdca, rozumu, hlasu,
ni očí, uší a času,
kto v svetoch duší nenájde krásu,
juž by zaľúbil v svätom úžasu;

a ku sláve sa iste prebije,
kto v jednej kráse pre všetky žije
a za ňu horí, o nej hovorí,
z nej si činnosti hory otvorí.
Z nej borí, tvorí, jej sa pokorí,
zlosť z jej priestoru vymorí!

102

Moja je ona! z čela svitajú
zálohy srdca vrelosti,
z líc krásnych, z hviezdnych očí volajú
pamiatky mojej lúbošti:
Na sladké ústa primreli,
aby oboje zjavne vedeli,
čo sa srdcami ozvalo:

Dušu mi dala, ruku sľúbila,
všetko objatím verným stvrдила:
tak čože sokom ostalo? -

103

„Mária milá, vstaň, uchyť krásne
dieťaťko, poklad náš drahý;
Jeruzalema mesto nešťastné
svoje naň vysielala vrahy!
Vstaň, milá! chvíľa čím neodbije,
srdce sa naše bezpečne skryje
v tichých dolinách Siona!“
A duša matky hrôzy pocíti,
perlu života svojho uchyťí,
tajdú: dieťa, on a ona.

104

Na púšti krotká samota stojí,
cédrový chládok tam vonia,
tu je syn útly azda v pokoji,
pútnici verní sa sklonia,
jeden i druhý dieťa ustíska. -
No hrom Heroda ďaleko blýska -
rodinka, ďalej od neho! -
Vstanú, závistnej diaľke neveria,
kroky splašené rovno zameria
na brehy Nílu svätého.

105

A keď už umrel tyran psohlavý,

k otčine zas zatúžili,
šli a od srdca dieťaťko slávy
na svätozemi zložili:
a s podivením sa čudovali
nad tým, čo kryli a vychovali,
čo v staji hrialo hoviadko. -
Tak, drahá, straší aj nás lós čierny:
tys' mati útla, ja otčim verný,
svet Herod, lúbošť dieťaťko. -

106

Vek náš je taká próza netrebná,
že nič v ňom nemáš svätého;
idea mu je snárstvo velebná,
a vo fabrikách boh jeho:

Do šiat lásky sa sotva oblieka,
krása v otroctve potrieb narieka
a vernosť každý vysmeje.

To je tón času! povieš. Mne ľúto,
lebo tón tento veku tomuto
špatne na pohreb zazneje.

107

Ku krásam slávnym ideálu,
obraz môj drahý, primrime!
Na biednych hanu lebo chválu
vyšším citom zabudnime:
Nech šťastie svoje tí si majú,
čo vo hmlách svojich nepoznajú
rozdiel medzi zemou, nebom!

Čo v krásach žijú mnohotvárných,
tí nevážia si krikov márných,
tých, čo žijú samým chlebom. -

108

„Čože ten potôčik pod tou skalou hučí,
či hádam tú svoju skalú ľúbiť učí?
Uč len, uč, potôčik, ľúbospevným hlasom:
čo sa nedá chvíľkou, to sa podá časom.
Ľúbosti, ľúbosti, mala som ťa dosti,
a teraz ťa nemám ani za dve hrsti:
Ľúbošť moja zvädla, ale ona skvitne,
keď milý zastane pri vysokom Sitne.“

109

Pamätáš, drahá, keď s' tak spievala,
kvet medzi kvetmi milými?

Vetríkov chladných ihra prestala

šušťať lístkami útlymi,

a nezábudky tieto slúchali,

fialky vonné dýchať prestali,

východné zore žiarili,

a z očí na tvár, na kupku z tvári,

čo kvetom čerstvé doniesla dary,

v ligote jasnom jastrili.

110

Už sa ti rtíky boli objali,

slová zreteľné odzneli,
ešte sa hlasy kies' ozývali,
akoby diaľ spievať chceli.
Ústa milostné, už ste ustali?
Či by ste ozaj na to nedbali,
že srdce ďalej chce spievať? -
Nie, k službám srdca vždy sme hotové:
čo teraz spieva srdce, nepovie,
tajomstvá nechce previevať.

111

Tak si len nôti tá moja drahá,
a vetrík vôkol nej šustí,
a z kupky prší krištáľna vlaha,
zo stromov kvetodážď hustý;

a kvety zase vonne dýchajú
a vďaka peknej panej dávajú
za bystrú vlahu života. -
Blýskavú kupku ona odloží
v paseke hustej, v zakvitlom hloží,
a zas sa vzdiali od plota.

112

Zrakma tajným okolo hodí,
nôtiť si nemo prestane,
trávou sa bujnou skokom prebrodí,
nad kruhom milým zastane:
a biele ruže milú poznajú
a korunkami ctivo kývajú,
počuješ? každá sa núka!

Tříň ju upichnúť každý sa bojí,
lebo v suchotách bôle ich hojí
jej dobrá, pečlivá ruka.

113

Ružičky moje, kvety čistoty,
čo sa vy ráno rosíte?
Či o zbavenie trňovej psoty
v slzách perlových prosíte?
Ja som vás prísnych, pichľavých pánov
a vetrov divých, kvetín tyranov,
na večné veky zbavila:
abych vás lásky svojej k ozdobe,
k obeti vdáčnej na otca hrobe,
do vencov krásnych zavila.

114

Že ste slobodu svoju stratili?

Zo mňa si príklad vezmite:

Nač by ste v divej slobode zhnili?

Slávne otroctvo prijmite.

Že krása vaša skoro uvädne?

Šťastný, kto lásky v obeť zapadne,

prach jeho bude poctený!

To osud krásnych krásu vystaviť,

v okamžení sa jednom osláviť

a padnúť v svetov premeny. -

115

Tam si do tône lipy sadneme

na lono bujnej trávičky,
objímať jedna druhú budeme
vo vencoch lásky, ružičky!
Vernosť si večnú sľúbite sväte,
vernosť do smrti si zachováte,
zradkyňa, ktorá odpadne!
Ten smutne zhynie, kto sa rozlúči:
šťastný, kto v sladkom lásky náručí,
jak vy, milené, uvädne!

116

S tým si sa, švárna, pekne sklonila,
ruže si lonu zverila,
sama si sebe v pamäť vodila,
komus' tie vence určila:

a ružu k ruži svorne si vila,
ku každej slovo s' prehovorila,
o zväzkoch lásky si snila;
vtom si zrak bystrý nabok hodila,
sebou si trhla - skríkla - skočila -
Čo si to za div zočila? -

117

Oj, ty mátoha! hadisko škúli
v blízkosti šumnej Maríny,
hlavu si k chvostu pokojne túli,
má miesto očí rubíny;
koža sa na ňom jasne ligoce,
na hlave sa mu tuho blyskoce
požiar diamantov východu:

Kto to už teraz snadno rozsúdi,
čo ten Indián pod Sitnom blúdi?
Či osov nosí, či škodu? -

118

Smelé má srdce moja dievčina,
ostatne oddaná Bohu,
a dvojjazyčník krotký začína
satanskú svoju úlohu:

„Dcéra krásoty! never tvárnosti,
ktorú na seba anjel milosti
pre šťastie tvoje prijíma;
on ti priateľskú donáša radu,
keď dušu tvoju spanilú, mladú
nešťastie tvoje objíma.“

119

„Budúcnosť tvoja zreteľne leží
pred duchom mojím odstretá,
cez ňadier tvojich päťoro mreží
zrak môj mohutný prelieta;
na dno sa srdca krásneho dívam,
ľúto mi, že tá, ktorej cnosť vzývam,
bič vlastnej biedy bozkáva,
a právo svoje, právo ku blahu,
otroku svojmu a svojmu vrahu
v láske zblúdilej podáva.“

120

„Mocnosti divé, katov života

vždy nenávidím a haním:
kde duše čisté napadne psota,
jej jedy mocne odstránim:
Nežiadam žiadnu zlatú náhradu,
len počuj hlas môj a moju radu,
chráň, chráň sa slepej ľúbosti! -
Strašné osudu víchrice dujú, -
v besnote svojej sa nezmilujú
nad kvetom útlým mladosti.“

121

Devu nevinnú jaksi zmútili
slová tajného zlosyna,
ťahy jej tváre tiež zasmútili
nad tým, čo satan spomína.

Vidiac jej zmätok, zvodca sa teší,
a v srdci jeho radosť peleší,
radosť satanskej zábavy.

„Len si nevernosť pripuší do duši,
oslepí láska ťa aj ohluší!“
a nahlas ďalej zas vraví:

122

„Mraky nešťastia, čierňavy bojov
nad milým твоjím vstávajú,
nad budúcnosťou jeho a tvojou
havrany veštiac kvákajú:

Jestli osud svoj k jeho pripojíš,
tak rany svoje nikdy nezhojíš,
zahynieš v búrkach boľastí!

Či ten lós tvoje zaslúžia krásy,
aby si mrela života časy
so synom tisíc nešťastí?“

123

„Odriekni sa ho! povedz len slovo,
spas ty mňa, spasím ja teba;
zhodím hned' rúcho toto hadovo,
do svojho vstúpime neba:
V slávy úslní budeš tam bývať,
všetky radosti žitia požívať
v rukách pekného milenca:
a čo bych celé mal schodiť svety,
poznášam všetkých radostí kvety
do tvojho blaženstva venca!“

124

A krása tvoja, milá, zastala
jak socha Lady nitrianskej
a dušu svoju ta si poslala
svetom výstrahy satanskej:
Ona sa zasa skoro vrátila,
strach tvoj a smútok mocne sklátila
a slovo viery preriekla;
srdce preniklo veľké nadšenie,
hlas jeho statný tak sa rozženie
k zradnému poslovi pekla:

125

Duch dobrý duši mojej sa zjavil,

ty zloboh v hada zakliaty!

Na skale viery tvoj sa zastavil

kúkoľ do prs mi rozsiaty. -

Čo bys' pozbieral hrôz všetkých hromy,

čo bys' vyhrnul ohne Sodomy

na pole mojej ľúbosti:

hlas tvoj len srdce slabé naplaší,

ale, ver, nikdy on neprestraší

nezvratnosť mojej vernosti! -

126

Zavolaj všetky šelmy satanov

s pokladmi či so strelami:

mocnejší vládne svojou obranou

nad panenskými prsami! -

Ja som sa jemu večne oddala,
prísaha srdcia naše zviazala,
zrušiť ju nieto možnosti;
a nech svet vojská, delá posiela
na lós môj, ja som mocná, veselá
na známku mojej vernosti!

127

Strhnúť ti špatnú larvu obludy
a vrátiť ľudskú podobu
chcela bych, čo by v odmenu Čudi
žiadali moju porobu;
ja bych rabkyňou bola človeka,
duch tvoj v temnici diabla narieka,
čo sa otroctvom nadýma;

lež to je právo duší a času:
láska len lásku, krása len krásu
v obetiach večných objíma.

128

Akéže blesky sú tvojho blaha?
Východných perál hromady?
Hroziem Madeiry prevzácna vlaha?
Či peruánske poklady?
Hodvábnych postieľ mäkká lahoda?
Či jedál chutných hojná pohoda?
Či hnát sa šarláty kryje? -
Láska spať na svoj pokoj chodíeva,
láska sa v krásy svoje odíeva,
láska lásku je aj pije! -

129

Aké sú hromy zlostných vlád sveta?

Či jesto aké nešťastie?

Asnád' jazykov zlostných klebeta?

Asnád' kde citrón nerastie?

Že len daktorí berlou vojvodía?

Že meče v krvi živej sa brodiá?

Že kto sa zrodí, umiera?

Hádam temnica, centové putá?

A či nevinnosť v oheň obutá? -

Láske je bieda chiméra! -

130

Trasie sa vina pred prísnyim súdom,

ľaká sa maznák chudoby,
bojí sa slabosť borit' s osudom,
strach nevie nazrieť za hroby,
bázeň pred vlastnou tôňou sa chveje,
veľkosť malému strachu naleje,
zúfalec nezná večné nádeje,
otrok sa ľaká ručne